

«KazakhExport»ЭСК» АҚ
Директорлар кеңесінің
2020 жылғы «10» шілдедегі № 6
хаттамасына № 7 қосымша

«KazakhExport»ЭСК» АҚ
Директорлар кеңесінің
2020 жылғы «10» шілдедегі № 6 шешімімен
бекітілді

**«KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік
инвестицияларды сақтандыру қағидалары**

*(23.12. 2022 мәліметтер бойынша өзгерістер мен толықтыруларды ескере отырып (№14
хаттама)*

Астана қ., 2020 жыл

ІНҚ БОЙЫНША ТҮЙІНДЕМЕ

ІНҚ атауы	«KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік инвестицияларды сақтандыру қағидалары
ІНҚ иесі	Сақтандыру департаменті
Қолжетімділік деңгейі	Жалпыға қолжетімді
Қоғамның барлық қызметкерлерін ІНҚ-мен таныстыру жөніндегі іс-шаралар	«Ішкі портал» желілік дискіге ІНҚ орналастырылған күннен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде электрондық пошта арқылы тарату
«KazakhExport» ЭСК» АҚ Директорлар кеңесінің шешіміне сәйкес өзгерістер мен толықтырулар енгізілді:	

Мазмұны

Мазмұны	3
1-тарау. Жалпы ережелер	4
2-тарау. Сақтандыру объектісі	5
3-тарау. Сақтандыру жағдайлары	5
4-тарау. Сақтандыру жағдайларынан ерекшеліктер және сақтандыруды шектеу	6
5-тарау. Кепілдіктер	7
6-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі	8
7-тарау. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны	9
8-тарау. Сақтандыру сомасын айқындау тәртібі	9
9-тарау. Сақтандыру сыйлықақысы	9
10-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері	10
11-тарау. Сақтандыру жағдайы орын алған кездегі сақтанушының іс-әрекеті	11
12-тарау. Сақтандыру жағдайының басталғанын және шығын мөлшерін растайтын құжаттардың тізбесі	12
13-тарау. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары	13
14-тарау. Сақтандыру төлемі немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі	14
15-тарау. Сақтандыру шартын тоқтату талаптары	14
16-тарау. Суброгация	15
17-тарау. Қосымша шарттар	16
18-тарау. Дауларды шешу тәртібі	16

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы «KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының инвестицияларды сақтандыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне, «KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының Жарғысына және ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес әзірленді.

2. Осы Қағидалардың шарттарында бұдан әрі «Сақтандырушы» деп аталатын «KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» АҚ өз Жарғысына сәйкес Сақтандырушының мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес қолдау жүзеге асырылатын жобалар бойынша инвестицияларды сақтандыру шарттарын (бұдан әрі - сақтандыру шарты) жасасады.

3. Осы Қағидалардың мақсаты қазақстандық инвестордың шетелде жүзеге асыратын инвестицияларын осы Қағидалардың 3-тарауында көрсетілген оқиғалардың туындау тәуекелдерінен сақтандыру бойынша үлгілік шарттарды айқындау болып табылады.

4. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) Шартсыз франшиза - Сақтандыру шартында белгіленген, Сақтандыру төлемінен шегерілетін сома. Шартсыз франшиза сақтандыру сомасына пайызбен немесе абсолютті мөлшерде белгіленеді;

2) Мемлекеттік орган – Конституциямен, заңдармен, өзге де құқықтық нормативтік актілермен мемлекет атынан мынадай функцияларды жүзеге асыруға уәкілеттік берілген мемлекеттік мекеме:

- жалпыға міндетті тәртіп қағидаларын айқындайтын актілерді шығару;
- әлеуметтік маңызы бар қоғамдық қатынастарды басқару және реттеу;
- мемлекет белгілеген жалпыға міндетті тәртіп қағидаларының қадағалануын бақылау;

3) Сақтандыру шарты - инвестицияларды сақтандыру шарты, оған сәйкес Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал Сақтандырушы сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтанушыға Сақтандыру шартында айқындалған Сақтандыру сомасының шегінде сақтандыру төлемін төлеуге міндеттенеді;

4) Инвестициялау шарты - инвестор мен шетелдік компания арасындағы келісім, оған сәйкес Инвестор инвестициялық салымдарды жүзеге асыруға, ал шетелдік компания инвестициялау шартында көрсетілген міндеттемелерді орындауға (қызмет көрсетуге, жұмысты орындауға және т.б.) міндеттенеді;

5) Инвестор - Қазақстан Республикасының резиденті, инвестициялау елінің аумағында инвестициялық салымдарды жүзеге асыратын заңды тұлға немесе дара кәсіпкер;

6) Шетелдік компания - инвестициялау елінің заңнамасына сәйкес құрылған (тіркелген), оған қатысты Сақтандырушының сақтандыру қорғанысымен жабылған инвестициялар жүзеге асырылатын шетелдік заңды тұлға;

7) Күту кезеңі - осы Сақтандыру шартында белгіленген уақыт кезеңі, бұл кезең аяқталғаннан кейін Сақтандыру жағдайы басталған болып есептеледі. Күту кезеңі Сақтандырушы Сақтанушыдан Сақтандыру жағдайы туралы хабарландыру алғаннан кейін келесі күні басталады;

8) Сақтанушы- Сақтандырушымен Сақтандыру шартын жасасқан Инвестор. Сақтандыру шарты бойынша сақтанушы бір мезгілде сақтандырылған және пайда алушы болып табылады;

9) Сақтандыру сыйлықақысы - Сақтандырушы Сақтандыру шартында айқындалған талаптарда және мөлшерде Сақтанушыға Сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемелерін қабылдағаны үшін Сақтанушы Сақтандырушыға төлеуге міндетті, қазақстандық теңгемен көрсетілген ақшалай сома;

10) Сақтандыру сомасы- сақтандыру объектісі сақтандырылған және Сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтандыру шарты бойынша Сақтандырушы жауапкершілігінің

шекті көлемін білдіретін ақшалай сома. Сақтандыру сомасы валютасының түрі Сақтандыру шартында айқындалады;

11) Сақтандыру төлемі- Сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтандырушы Сақтанушыға Сақтандыру сомасы шегінде төлейтін, қазақстандық теңгемен көрсетілген ақшалай сома;

4-тармақ Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12. 2022 жылғы шешіміне сәйкес 11-1) тармақшамен толықтырылды (№14 хаттама)

11-1) Сақтандыру оқиғасы- нәтижесінде Сақтанушының мүліктік мүдделеріне залал келтірілуі мүмкін және кейіннен сақтандыру жағдайы деп танылуы мүмкін оқиға;

12) Сақтандыру жағдайы- орын алған кезде Сақтандыру шартында Сақтандыру төлемін жүзеге асыру көзделетін оқиға;

13) Инвестициялау елі - аумағында сақтанушының осы Қағидаларда және сақтандыру шартында айтылған талаптармен Сақтандырушының Сақтандыру қорғауымен жабылған инвестициялары жүзеге асырылатын шет мемлекет;

14) Сақтандыру мүддесі- бұл Сақтанушының тәуекелдерді болдырмауға және Сақтандыру жағдайының орын алуына жол бермеуге деген мүліктік мүддесі;

15) Шығын - Сақтанушының Инвестициялау шарты бойынша инвестициялық қызметті жүзеге асыруы нәтижесінде туындайтын залалы. Залал анықтамасына тұрақсыздық айыбы, айыппұлдар, өсімпұлдар; есептелген және мерзімі өткен сыйақылар, комиссиялар және жүзеге асырылған экспорттық жеткізу сомасын төлеу болып табылмайтын ақшалай төлем сипатындағы өзге де осыған ұқсас төлемдер; моральдық залал; сот шығыстарының, оның ішінде Инвестициялау шарты бойынша қандай да бір берешекті өндіріп алуға; сондай-ақ басқаның ақшасын заңсыз пайдаланудан келтірілген залалдарды өндіріп алуға сотқа органдарына жүгінуге байланысты сот шығыстарының туындауы кірмейді.

16) Бағалы қағаз - мүліктік құқықтарды куәландыратын белгілі бір жазбалар мен басқа белгілердің жиынтығы;

17) Экспорттаушы- қазақстандық тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді экспорттайтын заңды тұлға немесе дара кәсіпкер;

Жоғарыда көрсетілген ұғымдар егер Қағидаларда өзгесі көзделмесе, Қағидалардың мәтінінде жекеше немесе көпше түрде, бас әріппен немесе кіші әріппен пайдаланылуына қарамастан, осы тармақта айқындалған мағынада түсініледі.

2-тарау. Сақтандыру объектісі

5. Сақтанушының төменде көрсетілген активтерге және олар бойынша табысқа инвестицияларға қатысты инвестициялау шарты бойынша инвестициялық қызметті жүзеге асыруы нәтижесінде шығынның туындауына байланысты сақтанушының мүліктік мүддесі сақтандыру объектісі болып табылады:

- үлестік бағалы қағаздар, қатысу құқықтары;
- лицензиялауға және халықаралық лизингке байланысты мүліктік құқықтар;
- несиелер, қарыздар, ақшалай несие капиталының басқа түрлері;
- мақсаты шетелден табыс алу болып табылатын өзге де ақшалай немесе материалдық салымдар.

3-тарау. Сақтандыру жағдайлары

6. Осы Қағидаларға сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша инвестор төменде көрсетілген бір немесе бірнеше оқиғалардың туындауы нәтижесінде болған залал тәуекелінен сақтандырылады:

1) экспроприация - егер сақтандыру шартында өзгеше мерзім белгіленбесе, сақтанушыны сақтандыру объектісіне қатысты меншік құқығын шектейтін немесе одан айыратын, оның ішінде экспроприациялау, ұлттандыру, тәркілеу, меншік құқығын кемінде 6 (алты) ай мерзімге шектеу актілерін инвестициялау елі мемлекеттік органының заңнамалық және/немесе әкімшілік әрекеті;

2) соғыс, азаматтық толқу, инвестициялау еліндегі жаппай тәртіпсіздік;

3) егер сақтандыру, еркін айырбасталатын валютаға айырбастау және инвестицияланған капитал мен ол бойынша инвесторға инвестицияланған елден түсетін кіріс трансферті шартында өзгеше мерзім айқындалмаса, инвестициялау елінің мемлекеттік органының кемінде 180 (бір жүз сексен) күнтізбелік күн ішінде кедергі келтіретін күтпеген әрекеті.

7. Сақтандыру шартындағы Сақтандыру жағдайларының тізбесі осы Қағидалардың 6-тармағына сәйкес көрсетіледі.

8. Сақтандыру жағдайы осы тарауда және сақтандыру шартында айқындалған және инвестордың сақтандыру объектісін ішінара немесе толық жоғалтуына әкеп соқтыратын бір немесе бірнеше оқиғалардың туындау фактісі болып табылады.

9. Сақтандыру жағдайы ретінде қаралатын оқиға төменде тізімделген барлық белгілерге ие болуы тиіс:

1) оқиғаның басталу ықтималдығы мен кездейсоқтығы;

2) оқиғаның орын алуының нақты уақытына немесе орнына, сондай-ақ оқиғаның орын алуы нәтижесіндегі залалдар көлеміне қатысты болжанбайтындығы;

3) Тараптары немесе, ең болмағанда, Сақтанушы көрінеу білген немесе алдын ала хабардар болған, оқиға Сақтандыру шартының қолданылуы шегінде сөзсіз және объективті түрде орын алу мүмкіндігі тәуекелінің болмауы;

4) оқиғаның орын алуы Сақтанушының мүлктік мүддесі үшін теріс, тиімсіз экономикалық салдарға ие;

5) оқиғаның орын алуы Сақтанушының ерік білдіруіне және (немесе) пиғылына байланысты емес және пайда алу және (немесе) ұтысқа ие болу (алыпсатарлық тәуекел) мақсатын көздемейді.

4-тарау. Сақтандыру жағдайларынан ерекшеліктер және сақтандыруды шектеу

10. Егер сақтандыру шартында өзгеше ескертілмесе, сақтандыру қорғауымен мынадай жағдайлардың нәтижесінде туындаған залалдар өтелмейді:

1) Сақтанушының немесе шетелдік компанияның сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған немесе оның орын алуына ықпал ететін қасақана іс-әрекеттері;

2) заң актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайына себептік байланыста болатын қасақана қылмыстар немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған Сақтанушының және/немесе шетелдік компанияның іс-әрекеттері;

3) сақтанушының және/немесе шетелдік компанияның экономикалық және қаржылық жағдайының нашарлауы, оның ішінде төлем қабілетсіздігі, банкроттық, дефолт, егер бұл осы Қағидалардың 3-тарауында және сақтандыру шартында аталған оқиғалардан туындамаса;

4) сақтанушы және/немесе шетелдік компания тарапынан олар қабылдаған шарттар, міндеттемелер мен кепілдіктер тарапынан кез келген бұзушылықтар;

5) радиацияның және/немесе радиоактивті зақымдану, ядролық қаруды пайдалану, уытты заттарды қолдану немесе олардың ағып кетуінің тікелей немесе жанама әсері;

6) Қытай Халық Республикасы, Америка Құрама Штаттары, Ресей Федерациясы, Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігі және Француз Республикасы сияқты бес мемлекеттің кез келгені арасындағы соғыс (соғыс қимылдары басталғанға дейін немесе одан кейін тәуелсіз);

7) Сақтандыру төлемі қоршаған ортаның ластануын болдырмау, ластануға қарсы күрес

немесе қоршаған ортаны қалпына келтіру бойынша қандай да бір шығыстарды қамтымайтынын назарға ала отырып, Сақтанушының немесе шетелдік компанияның мемлекеттік органның қоршаған ортаны немесе денсаулықты қорғауға, халықтың құқықтарын қорғауға қатысты нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын қадағаламауы;

8) сақтанушының немесе шетелдік компанияның инвестициялау елі мемлекеттік органының кемсітушілік сипатқа ие емес нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сақтамауы;

9) Сақтандыру шартын жасасу күніне немесе оны одан әрі ұзарту немесе қайта бастау мерзіміне орын алған шет мемлекеттің мемлекеттік органының іс-әрекеті;

10) валюта бағамының өзгеруі (егер шығынның пайда болуы осы жағдайға байланысты болса);

11) Сақтанушы келіскен және ол бойынша жауапкершілік көтеретін инвестициялау елінің мемлекеттік органының іс-қимылы;

12) инвесторға инвестициялау елінен ақша қаражатын аударуға және айырбастауға сақтандыру шартының қолданылу мерзімі басталған күнге дейін немесе сақтандыру шартын ұзартудың немесе қайта бастаудың кейінгі мерзімі күніне дейін немесе сақтанушының және/немесе шетелдік компанияның ақша қаражатын айырбастау немесе аудару үшін заңнама бойынша талап етілетін барлық рәсімдерді орындамауына шектеулер болған жағдайда;

13) Сақтанушының Сақтандырушыға көрінеу жалған мәліметтер хабарлауы, сондай-ақ Сақтанушының Сақтандырушыдан Сақтандыру шартын жасасу және іске асыру үшін сақтандыру объектісі, оның ішінде оның мақсатты пайдаланылуы, Шетелдік контрагент, Сақтандыру тәуекелі, Сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы кез келген елеулі фактілерді, жайттарды және/немесе талаптарды жасыруы;

14) сақтанушының сақтандыру жағдайынан болған шығындарды азайту бойынша шараларды қасақана қолданбауы;

15) 3-тармақтың 3) тармақшасында көрсетілген жағдайдың басталғаны туралы сақтандырушыға хабарламау немесе уақтылы хабарламау;

16) Сақтанушының Сақтандыру жағдайының орын алуы үшін жауапты тұлғаға өзінің талап қою құқығынан бас тартуы, сондай-ақ Сақтандырушыға Сақтанушыдан талап ету құқығының өтуі үшін қажетті құжаттарды беруден бас тартуы;

17) сақтанушының мемлекеттік органның немесе инвестициялау елінің кез келген басқа мекемеден тиісті залалды толық мөлшерде өтеуі;

18) сақтанушының осы Қағидалардың 5-тарауында көрсетілген қандай да бір кепілдіктерді қадағаламауы;

19) осы Қағидалардың 3-тарауында көрсетілген оқиғаларға байланысты емес оқиғалар;

20) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген Сақтандырушының жауапкершілігін немесе сақтандыру төлемінен босатуды болдырмайтын басқа да негіздер бойынша туындаған залалдар

11. Сақтандыру шартында сақтандыру жағдайларынан өзге ерекшеліктер, сақтандыру төлемінен босату және сақтандырудың өзге де шектеулері көзделуі мүмкін.

5-тарау. Кепілдіктер

12. Сақтанушы мынаған кепілдік береді және келіседі:

1) ол Сақтандыру шартын жасасу күніне Сақтандыру шарты бойынша Сақтандыру жағдайына алып келуі мүмкін қандай да бір талаптарды, шарттарды немесе оқиғаларды білмейді және Сақтанушы ұсынған барлық ақпарат шынайы және дұрыс болып табылады және ешқандай маңызды ақпарат жасырылмаған;

2) меншік және қатысу құқықтары, инвестициялау елінің сақтанушысы мен шетелдік компаниясы арасындағы барлық шарттар инвестициялау елінің заңнамалық және өзге де

нормативтік құқықтық актілеріне толық сәйкес жүзеге асырылды және тіркелді;

3) ол сақтандыру шартының қолданылу мерзімі кезінде барлық жауапкершілікпен және сақтандыру шартын жасамаған жағдайдағыдай әрекет етеді және залалды болдырмау, азайту және/немесе өтеу үшін барлық ықтимал шараларды қабылдайтын болады, оның ішінде, бірақ онымен шектелмей:

- сақтандырушымен келісім бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылғанға дейін және/немесе кейін қолжетімді болуы мүмкін барлық ықтимал шаралар, оның ішінде дипломатиялық, заңды, әкімшілік, бейресми шаралар;

- валюта айырбастау және ақша аудару шаралары;

- Сақтандырушының жазбаша келісімінсіз кез келген залалға немесе ықтимал залалға қатысты қандай да бір ымыралы шарттар жасасуға жол бермеу;

- жазбалар мен құжаттарға, сондай-ақ куәгерлерге қолжетімділікті қоса алғанда, шетелдік компания тарапынан сақтандырушымен толық ынтымақтастықты қамтамасыз ету;

4) ол және/немесе шетелдік компания инвестициялау елінің заңнамасына сәйкес талап етілетін лицензияларды немесе рұқсаттарды алу үшін барлық шараларды қабылдады немесе қабылдайды және осындай лицензияларды немесе сақтандыру шартының қолданылу мерзімі ішінде инвестициялау елінің мемлекеттік органдары енгізетін кез келген жаңа лицензиялық немесе рұқсат беру талаптарын сақтау үшін рұқсаттарды алу, ұзарту, жаңарту немесе түзету үшін барлық шараларды уақтылы қабылдайды және барлық құжаттарды ұсынады;

5) ол және/немесе шетелдік компания өзі қабылдаған инвестициялық міндеттемелерді инвестициялау елінің мемлекеті алдында орындайтын болады;

6) ол және/немесе шетелдік компания сақтандырушының алдын ала ескертуінсіз және келісімінсіз сақтанушының меншік және қатысу құқықтарында, сондай-ақ сақтандыру шартында елеулі өзгерістерге әкеп соғуы мүмкін қандай да бір іс-қимылды қабылдамайды.

13. Сақтанушы құпиялылықтың сақталуына кепілдік береді, яғни ол қандай да бір уақытта Сақтандырушының жазбаша келісімінсіз Шетелдік компанияны және инвестициялау елінің мемлекеттік органдарын қоса алғанда, қандай да бір үшінші тарапқа сақтандыру шартының болу фактісін ашпайды.

14. Сақтандыру шартында қосымша кепілдіктер мен ерекше талаптар көзделуі мүмкін.

6-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі

15. Сақтанушының сақтандырушы белгілеген нысан бойынша мәлімдемесі және оған қоса берілетін құжаттар сақтандыру шартын жасасу үшін негіз болып табылады.

16. Сақтандыру шарты мынаны қамтуы керек:

1) сақтандырушының атауы, орналасқан жері және банктік деректемелері;

2) Сақтанушының және тұрғылықты жері (егер жеке тұлға болса) немесе оның атауы, орналасқан жері және банктік деректемелері (егер заңды тұлға болып табылса);

3) сақтандыру объектісін көрсету;

4) сақтандыру жағдайын көрсету;

5) шартсыз франшиза мөлшері (бар болса);

6) сақтандыру сомасының мөлшері, сақтандыру төлемін жүзеге асыру тәртібі мен мерзімдері;

7) сақтандыру сыйлықақысының мөлшері, оларды төлеу тәртібі мен мерзімдері;

8) сақтандыру шартын жасасу күні және оның қолданылу мерзімі;

9) сақтандыру өтелімінің аумағы;

10) сақтандыру шартының нөмірі, сериясы;

11) сақтандыру шартының талаптарына өзгерістер енгізу жағдайлары мен тәртібі;

12) сақтанушыны сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті жетіспейтін құжаттар туралы хабардар ету мерзімдері;

13) сәйкестендіру нөмірін, резиденттік белгісін және сақтанушы экономикасының

секторын көрсету;

14) сақтандыру сомасы валютасының, сақтандыру төлемінің және сақтандыру сыйлықақысының түрі;

15) сақтандыру мүддесінің болуы.

Қағидалардың 16-1) тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12. 2022 жылғы шешіміне сәйкес толықтырылды (№14 хаттама)

16-1. Сақтандыру шарттары тараптар арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу арқылы электрондық нысанда жасалуы мүмкін.

17. Сақтанушы мен Сақтандырушы арасындағы келісім бойынша осы Сақтандыру қағидаларының негізінде және Сақтандырушының алқалы органының шешімі бойынша сақтандыру қағидаларының жекелеген ережелерін өзгертуді, алып тастауды көздейтін сақтандыру шарттары, сондай-ақ сақтандыру шартын жасасу кезінде айқындалатын қосымша талаптар жасалуы мүмкін.

18. Сақтанушы сақтандыру шартын жоғалтқан жағдайда сақтандырушы сақтанушының жазбаша өтініші негізінде сақтандыру шартының телнұсқасын береді, содан кейін жоғалған сақтандыру шарты жарамсыз деп есептеледі және ол бойынша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.

7-тарау. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны

19. Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеген кезден бастап, ал бөліп төлеген жағдайда - бірінші сақтандыру сыйлықақысын төлеген кезде, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шарты күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.

20. Сақтандыру шарты осы Қағидалардың 15-тарауына сәйкес өз қолданысын тоқтатады.

21. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі сақтандыру шартының қолданылу мерзімімен сәйкес келеді.

22. Сақтандыру шартының қолданылу орны (инвестициялау елі) сақтандыру шартында көрсетілген инвестициялау елінің аумағына ғана қолданылады.

8-тарау. Сақтандыру сомасын айқындау тәртібі

23. Сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандыру сомасының мөлшері, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру объектісінің құнын растайтын құжаттар негізінде тараптардың келісімімен айқындалады.

24. Сақтандыру сомасы сақтандыру шартында айқындалған Сақтандыру объектісінің құнынан аспауға тиіс.

25. Сақтандырушы сақтандыру объектісінің құнын айқындау үшін тәуелсіз сарапшыларды, бағалаушыларды тартуға құқылы.

9-тарау. Сақтандыру сыйлықақысы

Қағидалардың 26-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12. 2022 жылғы шешіміне сәйкес жазылды (№14 хаттама)

26. Сақтандыру шарты бойынша төленуге жататын Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушы әзірлеген Сақтандыру сомасына қолданылатын сақтандыру тарифтеріне сәйкес есептеледі.

27. Сақтандыру сыйлықақысының көлемі сақтандыру шартына қосымша келісім жасасу арқылы сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру сомасы өзгерген кезде

түзетілуі мүмкін.

Қағидалардың 28-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12. 2022 жылғы шешіміне сәйкес жазылды (№14 хаттама)

28. Сақтандыру сыйлықақысын Сақтанушы біржолғы немесе мерзімді сақтандыру жарналары түрінде бөліп төлеуге тиіс. Сақтандыру сыйлықақысы қолма-қол ақшасыз нысанда төленуге тиіс.

29. Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12.2022 жылғы шешіміне сәйкес алынып тасталды (№14 хаттама)

Қағидалардың 30-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12. 2022 жылғы шешіміне сәйкес жазылды (№14 хаттама)

30. Сақтандыру сыйлықақысы мерзімі кешіктірілген сәттен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күн ішінде сақтандыру сыйлықақысы төленбеген жағдайда Сақтандыру шартының қолданылуы тоқтатылады, бұл туралы сақтандырушы сақтанушыға хабарлайды.

31. Сақтандыру сыйлықақысы (сақтандыру жарнасы) уақтылы төленбеген жағдайда сақтандырушы сақтанушыдан Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен және көлемде тұрақсыздық айыбын төлеуін талап етуге құқылы.

10-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

32. Сақтанушы мынаған құқылы:

1) сақтандырушыдан осы сақтандыру шарты бойынша сақтандыру шарттарын, өзінің құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап ету;

2) сақтандыру шарты жоғалған жағдайда оның телнұсқасын алу;

3) келтірілген залалдың мөлшерін бағалау үшін тәуелсіз сарапшының қызметтерін пайдалану;

4) келтірілген залалдың көлемін бағалау нәтижелерімен және сақтандырушы немесе тәуелсіз сарапшы жүргізген сақтандыру төлемі көлемінің есептерімен танысу;

5) Сақтандырушының Сақтандыру төлемін төлеуден бас тарту немесе оның көлемін азайту туралы шешімін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен даулау;

6) сақтандыру шартында және осы Қағидаларда көзделген жағдайларда сақтандыру төлемін алу;

7) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де іс-әрекеттер жасау.

33. Сақтанушы мынаған міндетті:

1) сақтандырушыға барлық фактілер, өзіне белгілі, сақтандыру шарты жасалғанға дейін және сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру жағдайының туындауына маңызды әсер етуі мүмкін жайттар мен талаптар туралы хабардар ету;

2) осы Қағидалардың 5-тарауында және Сақтандыру шартында тізімделген барлық шарттарға мүлтіксіз кепілдік беру және оларды орындау;

3) инвестициялау басталғанға дейін өзіңізде және/немесе шетелдік компанияда барлық қажетті лицензиялар мен рұқсаттардың болуын қамтамасыз ету;

4) Сақтандыру жағдайының орын алуы салдарынан туындауы мүмкін Залал сомасына Шартсыз франшиза мөлшерінде қатысуға және сақтандырмауға немесе сақтандыру объектісі құнының сақтандыру қорғауымен жабылмайтын бөлігін беру;

5) Сақтандырушыға Сақтандыру шартын жасау және іске асыру үшін қажетті барлық мәліметтерді ұсыну;

6) оның ішінде сақтандырушының нұсқауларына сәйкес сақтандыру оқиғасының орын алуын болдырмау және сақтандыру оқиғасы орын алған кездегі шығындардың көлемін барынша азайту, сондай-ақ шығындарды өтеу бойынша барлық шараларды жүргізу.

7) Сақтандыру шартында белгіленген көлемде, тәртіппен және мерзімде Сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) төлеу;

8) Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның орын алғаны туралы Сақтандырушыны хабардар еткеннен кейін 3 (үш) күнтізбелік күн ішінде Сақтандырушыға Келісімшарт бойынша қандай да бір төлемді алған кезде жазбаша хабарлау;

9) Сақтандыру жағдайының (суброгация) орын алуы үшін жауапты субъектке талап қою құқығының Сақтандырушыға ауысуын қамтамасыз ету;

10) сақтандырушының алдын ала келісімсіз үшінші тұлғаларға сақтандыру шартының болу фактісін ашпау;

11) осы Қағидалардың 6-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген оқиға орын алған кезде Шетелдік компанияға Келісімшарт бойынша тиесілі төлемді одан әрі Сақтанушыға аудару үшін сақтандырушымен келісілген банк шотына бөлек орналастыруға нұсқау беру.

12) Сақтандыру шартында көрсетілген мерзімде Сақтандыру жағдайының орын алғаны туралы Сақтандырушыға хабардар ету;

13) өзіне белгілі болған, шарт жасасу кезінде сақтандырушыға хабарланған жайттардағы елеулі өзгерістер туралы, егер бұл өзгерістер сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына елеулі әсер етуі мүмкін болса, сақтандырушыға 5 (бес) жұмыс күні ішінде хабарлау.

34. Сақтанушы мынаған құқылы:

1) сақтанушыдан сақтандыру шартын жасасу және іске асыру үшін қажетті мәліметтерді ұсынуды талап ету;

2) инвестициялау елінің тиісті мемлекеттік органдарынан Сақтандыру жағдайының орын алу фактісін және Залалдың мөлшерін растайтын құжаттарды сұрату;

3) экспорт құнын айқындау және / немесе сақтандыру жағдайы басталған кезде залалдың мөлшерін айқындау үшін тәуелсіз сарапшының немесе бағалаушының қызметтерін пайдалану;

4) сақтанушыға тиісті шаралар қабылдау қажеттігін көрсете отырып, сақтандыру объектісін құтқаруға және сақтауға қатысу;

5) осы Қағидалардың 4-тарауында көзделген негіздер бойынша Сақтандыру төлемін толық немесе ішінара жүзеге асырудан бас тарту;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де іс-әрекеттер жасау.

35. Сақтандырушы мынаған міндетті:

1) Сақтанушыны осы Инвестицияларды сақтандыру қағидаларымен таныстыру және оның талабы бойынша осы Қағидалардың көшірмесін ұсыну (жіберу);

2) сақтандыру жағдайы орын алған кезде сақтандыру шартында белгіленген көлемде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру төлемін жүргізу;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру құпиясын қамтамасыз ету;

4) Сақтанушыға сақтандыру жағдайы кезінде шығындарды азайту үшін жұмсалған шығысты өтеу;

10-тараудың 35-тармағының 5) тармақшасы Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12.2022 жылғы шешіміне сәйкес жазылды (№14 хаттама)

5) Сақтанушы не оның өкілі сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, оған алдыңғы құжатты алған күннен бастап күнтізбелік 15 (он бес) күн ішінде жетіспейтін құжаттар туралы хабарлауға міндетті.

36. Сақтандыру шартында тараптардың Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де құқықтары мен міндеттері көзделуі мүмкін.

11-тарау. Сақтандыру жағдайы орын алған кездегі сақтанушының іс-әрекеті

37. Сақтандыру жағдайының орын алуын, сондай-ақ оған келтірілген залалды дәлелдеу сақтанушыға жүктеледі.

38. Егер сақтандыру шартында өзгеше ескертілмесе, сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға басталған кезде және/немесе оның салдарынан сақтандыру жағдайы орын алса және/немесе сақтандыру жағдайының орын алу тәуекелін ұлғайтатын жағдай мүмкін болса, сондай-ақ сақтандыру жағдайы орын алған кезде сақтанушы:

1) ықтимал шығындардың алдын алу немесе азайту үшін барлық шараларды, соның ішінде сақтандыру объектісін құтқару және сақтау шараларын қабылдау;

2) сақтандыру жағдайының орын алғанын растайтын құжаттарды алу үшін барлық шараларды қолдануы;

3) оқиға туралы қысқа мерзімде, білген сәттен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күннен кешіктірілмейтін мерзімде осы оқиға туралы, оған оқиғаның жайттары, залалдың түрлері мен болжамды мөлшері туралы барлық белгілі мәліметтерді хабарлауға, Сақтандырушымен кейінгі іс-қимылдарды Сақтандырушымен келісуге міндетті;

4) Сақтандырушыға Сақтандыру төлемін жасауға қажетті барлық құжаттар мен мәліметтерді ұсыну;

5) сақтандырушыға шығынның себептері мен көлеміне қатысты тергеу жүргізуге, шығынды азайту және инвестицияларды сақтап қалу іс-шараларына қатысуға мүмкіндік беруі керек.

39. Сақтандырушы немесе оның өкілі сақтанушының оқиғаның орын алғаны туралы хабарламасын күтпей-ақ, сақтандыру оқиғасын тергеп-тексеруге кірісуге құқылы. Сақтанушы оған бұл жағдайда кедергі жасауға құқылы емес.

40. Сақтанушы сақтандыру жағдайы бойынша барлық ақпаратты хабарлауға және сақтандырушыға қажетті көмек көрсетуге тиіс.

12-тарау. Сақтандыру жағдайының басталғанын және шығын мөлшерін растайтын құжаттардың тізбесі

41. Сақтандырушы Сақтандыру төлемін Сақтанушының Сақтандыру төлемі туралы өтініші және Сақтандыру жағдайы туралы акт негізінде жүргізеді.

42. Сақтандыру жағдайы туралы актіні сақтандырушы немесе ол уәкілеттік берген тұлға жасайды, оған 44-тармақта көрсетілген құжаттар қоса беріледі.

43. Егер сақтандыру жағдайы туралы өтінішті тексеру кезінде сақтанушыға келтірілген залал сақтандыру жағдайының нәтижесінде болмағаны анықталса немесе уақтылы хабарламау салдарынан сақтанушыда туындаған залалдың фактісін, себебін және/немесе осы залалдың көлемін анықтау мүмкін болмаса, сақтандыру жағдайы туралы акт жасалмайды. Бұл жағдайда сақтандырушы сақтандыру жағдайы туралы акт жасамау себептері көрсетілетін еркін нысандағы құжат жасайды.

44. Сақтандыру төлемін алу үшін Сақтанушы мынадай құжаттарды ұсынуы тиіс:

- Сақтандырушының корпоративтік Интернет-ресурсында орналастырылған нысанға сәйкес сақтандыру жағдайы туралы өтініш;

- өтініш берушінің жеке куәлігі (егер өтініш беруші жеке тұлға болса);

- сақтандыру шарты;

- сақтандыру объектісіне қатысты меншік құқығын растайтын құжаттар;

- сақтандыру жағдайының болуын дәлелдеу үшін: мемлекеттік органдардың сақтандыру жағдайының орын алу фактісін растайтын, егер оларды қандай да бір жолмен алуға болатын құжаттар мен нормативтік құқықтық актілері немесе кез келген ресми және бейресми көздерден (бұқаралық ақпарат құралдары қоса алғанда) алынған, сақтандыру оқиғасының орын алу фактісін растайтын кез келген басқа ақпарат немесе куәліктер;

- келтірілген залалдың мөлшерін дәлелдеу үшін: сақтанушы жасаған шығынның мөлшерін есептеу;

- келтірілген залал себебі мен көлемін растайтын өзге де құжаттар;

13-тарау. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары

45. Сақтанушыдан сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталғаны туралы жазбаша өтініш алғаннан кейін, сондай-ақ сақтандыру төлемі үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынғаннан кейін сақтандырушы мынадай іс-әрекеттерді жүзеге асырады:

1) Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталу фактісі мен себептерін белгілейді; сақтанушының өтінішінде келтірілген мәліметтердің шындыққа сәйкестігін тексереді; сақтанушының сақтандыру объектісін сақтап қалу мүддесінің болуын тексереді; сарапшыларды, бағалаушыларды тарту қажеттілігін айқындайды, өзге де әрекеттерді жүзеге асырады;

2) Сақтандырушы шартында белгіленген күту кезеңі ішінде сақтанушымен бірлесіп немесе егер мұндайлар мүмкін болса, шығынды барынша азайту жөнінде дербес шаралар қабылдайды;

3) оқиға сақтандыру жағдайы болып танылған кезде сақтандыру төлемінің көлемін айқындайды, сақтандыру жағдайы туралы акт жасайды.

46. Сақтандырушы Сақтандыру төлемін Сақтандыру шартында айқындалған күту кезеңі өткеннен кейін Сақтанушы осы Қағидалардың 12-тарауында көрсетілген құжаттарды ұсынуы, сондай-ақ Сақтандырушы немесе оның өкілі жасаған Сақтандыру жағдайы туралы актінің негізінде келесі тәртіппен жүзеге асырады:

1) қатысу құқықтары (үлестері) түрінде сақтанушы активтерінің ішінара немесе толық жоғалуына әкеп соққан оқиғалар туындаған жағдайда залал мынадай тәртіппен есептеледі:

шығын = (инвестициялау елінің валютасындағы жоғалған активтердің баланстық құны) х (сақтанушының шетелдік компанияның жарғылық капиталындағы қатысу үлесі пайызбен).

2) сақтанушының үлестік бағалы қағаздарының ішінара немесе толық жоғалуына әкеп соққан оқиғалар туындаған жағдайда сақтандыру шарты бойынша залал мынадай тәртіппен есептеледі:

– сақтанушының жоғалған үлестік бағалы қағаздарының шетелдік компанияның үлестік бағалы қағаздарының жалпы санындағы үлесі пайызбен есептеледі;

– шығын = (сақтандыру жағдайы туралы хабарлама берілген күнге инвестициялау елінің валютасындағы меншікті капиталдың мөлшері) х (сақтанушының жоғалған үлестік бағалы қағаздарының пайызбен үлесі);

3) кесте бойынша қарызды ішінара өтемеуге немесе толық өтемеуге әкеп соққан оқиғалар туындаған жағдайда залал қарыз бойынша негізгі борыштың сақтандырылған қалдығына тең болады.

47. Шығын сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының мөлшерінен аспауға тиіс.

48. Сақтандыру төлемі шартсыз шегерімді шегергендегі шығын мөлшеріндегі сақтандыру сомасы шегінде жүзеге асырылады. Сақтандыру төлемі = шығын-шартсыз франшиза. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Шартсыз франшизаны ұстап қалу тәртібі Сақтандыру шартында айқындалады.

49. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемін айқындаудың өзге тәртібі көзделуі мүмкін.

50. Залалдың мөлшері, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандыру оқиғасы туралы хабарлама берілген күнге Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің инвестициялау елінің валютасына ресми бағамы бойынша қазақстандық теңгемен айқындалады.

51. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғанға дейін Сақтанушы сақтандырушымен төленетін сақтандыру төлемі мөлшерінде талап ету құқығын беру туралы шарт жасасуға тиіс.

52. Егер сақтанушы үшінші тұлғалардан келтірілген залал бойынша өтем алған болса, Сақтандырушы Шартсыз франшизаны ескере отырып, келтірілген залал мөлшері мен сақтанушы алған өтем арасындағы айырма көлемінде Сақтандыру төлемін жүзеге асырады.

53. Үшінші тұлғалардан келтірілген залал бойынша төлем немесе өтем алған сақтанушы сақтандырушыға сақтандыру төлемінің артық алынған сомасын қайтаруға міндетті.

54. Тараптар арасында залалдың себептері мен көлемі туралы даулар туындаған жағдайда тараптардың әрқайсысы сараптама жүргізуді талап етуге құқылы. Сараптама оны жүргізуді талап еткен тараптың есебінен жүргізіледі.

55. Сақтанушының шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарын, егер мұндай шығыстар қажет болса немесе сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін жұмсалса, тіпті тиісті шаралар сәтсіз болса да, сақтандырушы өтеуге тиіс. Мұндай шығыстар нақты көлемде өтеледі, алайда сақтандыру төлемі мен шығындар өтемінің жалпы сомасы сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасынан аспайды. Егер шығыстар сақтанушының сақтандырушы нұсқауларын орындауы нәтижесінде туындаған болса, олар сақтандыру сомасына қарамастан, толық көлемде өтеледі.

56. Сақтандырушы сақтанушының ықтимал шығындарды азайту үшін ақылға қонымды және қолжетімді шараларды қасақана қабылдамауы салдарынан туындаған шығындар бөлігінде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

57. Егер Сақтанушы осы Қағидалардың 12-тарауында көрсетілген құжаттарды ұсынбаса, Сақтандыру төлемі жүзеге асырылмайды.

14-тарау. Сақтандыру төлемі немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі

58. Сақтандырушы сақтанушыдан сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталғаны туралы хабарлама алған күннен бастап (бірақ мұндай оқиғаның нақты басталу күнінен ерте емес) күту кезеңін 180 (жүз сексен) күнтізбелік күнге дейінгі мерзімге белгілейді, ол аяқталғаннан кейін сақтандыру төлемі туралы не сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдайды, бұл туралы сақтанушыға жазбаша хабарлайды нысаны.

59. Егер Сақтандырушы Сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдаса, ол бас тарту себебін негіздейді.

60. Сақтандырушы шешім қабылдайды және сақтанушыға сақтандыру төлемін күту кезеңі өткеннен кейін 30 (отыз) жұмыс күні ішінде не тараптардың келісімі бойынша айқындалған мерзімде жүзеге асырады.

61. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүргізуден бас тартуына сақтанушы сотқа шағымдана алады.

62. Егер инвестициялау елінің немесе Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары сақтанушының немесе шетелдік компанияның қызметіне байланысты қылмыстық іс қозғаса, сақтандырушы сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау мерзімін тергеп-тексеру немесе сот талқылауы аяқталғанға дейін, сақтанушыны кідірту себептері туралы жазбаша хабардар ете отырып, кейінге қалдыруға құқылы.

63. Егер сақтандырушыда сақтандыру жағдайын немесе шығын мөлшерін растайтын құжаттардың түпнұсқалығына уәжді күмән болған жағдайда, мұндай құжаттардың түпнұсқалығы расталғанға дейін сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдауды кейінге қалдыруға құқылы.

15-тарау. Сақтандыру шартын тоқтату талаптары

64. Егер сақтандыру шартында өзгеше белгіленбесе, сақтандыру шарты мынадай жағдайларда өз қолданысын тоқтатады:

- 1) сақтандырушының сақтандыру шарты бойынша сақтанушы алдындағы міндеттемелерін толық көлемде орындауы;
- 2) сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің аяқталуы;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен сақтандырушыны тарату туралы;

4) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген өзге де жағдайларда.

65. Тараптар арасында келісімге қол жеткізілмеген жағдайда дау шешіледі, тараптардың шарт тараптарының жекелеген келісімін жасасу жолымен Шарттың қалған қатысушыларының келісімімен сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқылы.

66. Сақтандыру шарты келесі жағдайлардың бірі бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылады:

1) сақтандыру объектісі қолданылуы тоқтатылған жағдайда;

2) Сақтандыру жағдайының орын алу мүмкіндігі жойылған және сақтандыру тәуекелі Сақтандыру жағдайынан басқа жағдайлар бойынша тоқтатылған жағдайда;

3) «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, Сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімінің заңды күшіне енген жағдайда;

Қағидалардың 66-тармағының 4-тармақшасы Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12.2022 жылғы шешіміне сәйкес жазылсын (№14 хаттама)

4) Сақтанушының сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарнасын) мерзімін кешіктірген сәттен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күн ішінде Сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) төлемей;

5) заңнамада көзделген өзге де жағдайларда.

Көрсетілген жағдайларда Сақтандыру шарты Сақтандыру шартын тоқтату үшін негіз ретінде осы тармақта көзделген жайттар туындаған кезден бастап тоқтатылған болып есептеледі, бұл туралы мүдделі тарап дереу, алайда 10 (он) жұмыс күнінен кешіктірмей растайтын құжаттардың көшірмелерін ұсына отырып, екінші тарапты жазбаша хабардар етуге тиіс. Бұл ретте мұндай жазбаша хабарлама Сақтандыру шартының тоқтатылу фактісін жеткілікті құжаттамалық растау болып табылады, ал Сақтандырушы сақтандыру қолданылған уақытқа барабар Сақтандыру сыйлықақысының бөлігіне құқылы.

67. Осы Қағидалардың 66-тармағына сәйкес Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде Сақтандырушы Сақтандырушы шартын мерзімінен бұрын бұзғаны үшін ақы ретінде, егер Сақтандыру шартында өзгесі анықталмаса, бұзған күннен бастап кезеңнің аяқталған күніне дейін сақтандыру кезеңіне пропорционалды Сақтанушыға төленуі тиіс Сақтандыру сомасының 20%-ын ұстап қалуға құқылы.

68. Сақтанушы сақтандыру шартынан бас тартқан кезде, егер бұл осы Қағидалардың 66-тармағында көрсетілген жайттарға байланысты болмаса, сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақысы немесе егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру жарналары қайтарылуға жатпайды.

69. Сақтандыру шартының мерзімінен бұрын тоқтатылуы Сақтандырушының кесірінен талаптарының орындалмауынан туындаған жағдайларда, соңғысы Сақтанушыға төлеген Сақтандыру сыйлықақысын немесе сақтандыру жарналарын толық қайтаруға міндетті.

16-тарау. Суброгация

70. Сақтандыру төлемін төлеген сақтандырушыға төленген сома шегінде талап ету құқығы өтеді, оған сақтанушы сақтандыру нәтижесінде өтелген залалдар үшін жауапты тұлғаға қатысты ие болады.

71. Сақтанушы сақтандыру төлемін алған кезде сақтандырушыға өзінде бар барлық құжаттар мен дәлелдемелерді кідіртпей беруге және сақтандырушының өзіне өткен талап ету құқығын жүзеге асыруы үшін қажетті барлық мәліметтерді хабарлауға міндетті.

72. Сақтандыру жағдайы нәтижесінде туындаған залалды өтеу бойынша шығындарға жауапты тұлға немесе үшінші тарап жүзеге асырған өтемдер сақтандыру төлемі жүзеге

асырылғаннан кейін сақтандырушыға тиесілі болады. Сақтанушы сақтандыру төлемі шегінде шартсыз франшизаны шегере отырып, осы өтеулер туралы Сақтандырушыға дереу хабарлауға және оларды алған сәттен бастап 5 (бес) күнтізбелік күн ішінде Сақтандырушыға аударуға міндетті.

73. Сақтанушы сақтандырушының өтеген залалдары үшін жауапты тұлғаға өзінің талап ету құқығынан бас тартуға байланысты жайттар туралы сақтандырушыға дереу хабарлауға міндетті немесе бұл құқықты жүзеге асыру сақтанушының кінәсінен мүмкін болмады. Осы жайттар туралы хабардар етілген сақтандырушы сақтандыру төлемін толық немесе тиісті бөлігінде жүзеге асырудан босатылады және артық төленген соманы қайтаруды талап етуге құқылы.

17-тарау. Қосымша шарттар

74. Тараптардың келісімі бойынша осы Қағидаларға сәйкес жасалатын Сақтандыру шартына, егер олар Қазақстан Республикасының заңнамаға қайшы келмесе, қосымша талаптар енгізілуі мүмкін.

18-тарау. Дауларды шешу тәртібі

75. Сақтандырушы мен сақтанушы арасында туындайтын сақтандыру шарты бойынша даулар келіссөздер арқылы қаралады.

76. Тараптар арасында келісімге қол жеткізілмеген кезде дау Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.